

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K*4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 lh.

Za oglasila se plačuje po 10 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte po 20 h za 1 cm². Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Póštnohran. račun št. 96.232.

Leto XXXV.

Celovec, 7. julija 1916.

Št. 27.

Splošna ofenziva čveterozveze.

Italijanom in Francozom se zelo mudi; Italijani imajo strah pred novo zimsko vojsko, na Francoskem pa postaja mirovna stranka vedno močnejša. Resni možje na Francoskem premišlujejo, kakšna bo bodočnost francoskega naroda, katerega število v primeri z naraščanjem drugih narodov strahovito pada. Zato so francoske izgube v tej vojski za Francoze zelo občutne. To je kolikortoliko napotilo čveterozvezo, da je s splošno ofenzivo začela prej, kakor je zanjo v vojaškem oziru ugodno. Naš sijajni sunek proti Italiji na Tirolskem je rusko ofenzivo še pospešil. Po poročilih iz Angleške in Francoske, ki prihajajo preko Švice, Angleži in Francozi niso še popolnoma pripravljene, pa pojemanje ruske ofenzive jih je prisililo za ofenzivo.

Iz Curiha se poroča namreč: V dobro poučenih krogih v Parizu govore, da sta si generala Joffre in Haig glede začetka francosko-angleške ofenzive zelo resno nasprotovala. Francoski generalštab in Joffre sta bila mnenja, da angleška artiljerija še ni dovolj močna, da bi lahko začela ofenzivo proti nemški fronti; počakati bi morali ojačenja iz Angleške, pri čemur je Joffre zahteval veliko večjo hitrost. Ker pa se je začela ruska ofenziva ustavljati, sta Rusija in Italija v Londonu vse storili, da dosežete pri angleškem vojnem uradu povelje za začetek ofenzive na Francoskem. General Haig se je povelju uklonil, Joffre pa je menda v hudem pričkanju izjavil, da bo v slučaju slabega izida za nezadostno pripravo odgovorna Angleška.

Angleži in Francozi torej sami ne verjamejo, da bi dosegli kak večji uspeh. Zato angleški listi tudi poudarjajo, da ne mislijo na kak hiter in velik uspeh, ampak da hočejo svojega sovražnika korak za korakom s premočjo na materialu in eksplozivnih snoveh utruditi. S tem pa le priznavajo svojo nezmožnost in pripravljajo narod na neuspešni konec ofenzive. Vojaški sotrudnik lista »Times«, ki se nahaja v Parizu, je poročal dne 3. t. m., kakor se brzojavlja iz Amsterdama, sledeče: Pripravljene moramo biti na precej veliko razočaranj, predno dosežemo cilj. Poudariti je treba, da se Nemci neustrašeno bijejo.

»Daily Mail« piše: Nemci na pripravljeno delo Angležev sploh niso odgovarjali. Šele ko je naskočila infanterija, so zagrmeli daleč streljajoči topovi in jemali silnost napadu. Ko so Angleži dosegli konec neke vasi, so bili od strašnega

streljanja iz strojnih pušk in od toče ročnih granat sprejeti. Vso soboto se je vršil boj in na obeh straneh so bile hude izgube. Še ljutejši je bil nemški odpor pri Fricourtu, kjer so se Nemci z naravnost neverjetno vztrajnostjo branili. V dotični vasi je bilo treba besnih bojev, ker vsaka napolrazdrta hiša je bila mala trdnjavica. Največje težave so imeli Angleži južno od te črte.

Curiški »Tagesanzeiger« piše: Centralni državi čakajo največji in najhujši boji. Če boste tudi te kakor dosedaj srečno prestali, potem ste največjo nevarnost te vojske prestali, ker bo nasprotnik po tem trošenju moči komaj še zmožen, razviti zopet tako silo na ljudeh in vojnem materialu kakor sedaj. Usoda Francoske v slučaju neuspeha se da že danes slutiti. Četudi po dosedanjih izkušnjah usoda kake večje države ni odvisna od ene same izgubljene bitke, na Francoskem z veliko napetostjo pričakujejo učinek angleške ofenzive; zavedajo se, da je izid te ofenzive zanjo zelo resnega pomena.

* * *

Na ruskem bojišču se je položaj za nas nekoliko zboljšal. Najhujši je ruski pritisk zapadno od Kolomeje, kjer Rusi vedno iznova pošiljajo infanterijo in velike konjeniške množice v boj, pa ne morejo več prodati. Boji se tu nadaljujejo in je fronta od Tlumacza preko Olinije in zapadno od Kolomeje. V Bukovini je razmeroma mirno. V Voliniji naši napredujejo. Zapadno in severnozapadno od Lucka se sovražnik zama trudi, da bi s protinapadi zadržal naše čete. Med Miščanko in Ščaro ob železniški progi Brest-Litovsk—Minsk so otvorili Rusi na postojanke pod Woyrschem bojujočih se avstro-ogrskih in nemških čet bobneči ogenj. Več sledečih ruskih napadov je bilo odbitih. Boji še niso končani. Rusi so torej svojo ofenzivno fronto raztegnili.

Na italijanski fronti so Italijani še vedno v slabotni ofenzivi, ob Soči in med Adižo in Brento na Tirolskem. Povsod so bili krvavo odbiti. V svojih poročilih se hvalijo, kako so med Adižo in Brento napredovali, poročali pa smo že, da je naše vodstvo fronte med Adižo in Brento prostovoljno skrajšalo. Živahno delujejo sovražni topovi in metala min proti dobrdovski planoti, zlasti proti odseku južno od Monte de sei Busi. Mestoma so se vršili tudi boji z ročnimi granatami. Sijajen čin je izvršil poročnik Kaiser s šesterimi možmi od mariborskega c. k. domobranskega pešpolka št. 26, ki so se vrnili od nekega podjetja zoper sovražne strojne

puške z 266 Italijani, med njimi 4 oficirji kot ujetniki. Proti grebenu vzhodno od Tržiča so napravili Italijani sedem napadov, pa so jih vrli domobranci vedno odbili. Tudi na drugih krajih so se vršili spopadi. Severno od doline Sugana so se izjalovili italijanski napadi proti našim postojankam ob zgornjem potoku Maso. Tudi severno od doline Posina so naše čete odbile več močnih sovražnih sunkov. Dne 3. t. m. je bilo 177 Italijanov ujetih.

Velika angleško-francoska ofenziva se je začela na 40 kilometrov dolgi fronti dne 1. t. m. po sedemdnevni pripravi z artiljerijo in plinom na obeh straneh Somme in potoka Ancre. Od Gommecourt do okolice La Boisselle sovražnik ni dosegel ničesar posebnega, pač pa je imel zelo hude izgube. Pač pa se mu je posrečilo, vdreti v najspredejnše črte obeh divizijskih odsekov ob Somme na nekaterih krajih. Nemci so iz popolnoma sestreljenih sprednjih jarkov umaknili ti diviziji v postojanko med prvo in drugo postojanko. V najspredejnši črti vzdani material je seveda izgubljen, kakor vedno v takem slučaju. Naslednji dan so umaknili Nemci divizijo nazaj v drugo postojanko. Nadaljni sovražni napadi so bili brezuspešni.

Boji so se vršili tudi zapadno in vzhodno od reke Maas. Zaman so napadali utrdbo Thiaumont in višino »Mrzla zemlja«. Južnovzhodno od utrdbe Vaux je visoka baterija pri Damloup prešla v nemške roke. Francoska poročila, da so Francozi vzeli nazaj Thiaumont in visoko baterijo pri Damloup, ne odgovarja resnici.

Sovražna uradna poročila.

Rusko uradno poročilo.

Dunaj, 2. julija. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča:

29. junija. Zapadna fronta. Čete generala Lešičkega so včeraj napadle nasprotnika v prostoru med Dnjestrom in Prutom po artiljerijski pripravi in so mu kljub obupnemu odporu prizadele hud udarec. Tri črte njegovih jarkov so bile zavzete. Besni boji so se začeli v odseku Čertovjec, Dnjestrovega pritoka, in v odseku Čermoča, Prutovega pritoka. Ravnotako so prizadale naše čete pri mestu Kut y nasprotniku hude izgube. Do včeraj ob sedmih zvečer je bilo na ujetnikih, ki so prišli v naše roke, naštetih: 221 oficirjev in 10.285 mož, razentega veliko število strojnih pušk. Eden naših rjazanskih polkov je v boju zavzel

teško baterijo štirih topov s popolno opremo. Ti uspehi so zvišali število v času od 4. junija do dosedanje obnovitve operacij ujetih nemško-avstrijskih vojakov na 205.000 mož, v številu oficirjev. Na drugih frontah v Bukovini in Galiciji so se na različnih krajih vršili topovski boji. V Voliniji pri vasi Linjevka ob Stohodu se bojujejo.

30. junija. Zapadna fronta. Južno od Dnjestra zasledujejo naše čete sovražnika. Avstrijci so šli nazaj in so pustili v naših rokah vozove in vojni material. Priraščanje ujetnikov traja naprej. Po nekem došlem poročilu se je z gotovostjo dognalo, da so po boju bili zavzeti kraj Obertyn in severno in južno od njega ležeče vasi. Pri Bistonu severno od mesta Kutu se je vršil boj. Pri zadnjem boju je bil ranjen hrabri general grof Keller. 11 kilometrov zapadno od Sokula so bili nemški napadi odbiti. Dne 29. junija jutraj so sovražni letalci metali bombe na Luck. Pri naselbini Koban severozapadno od izliva Lipe v Stir je bila posadka kolonije potolčena. Pred v vas vdirajočim oddelkom je sovražnik bežal nazaj. Dobili smo ujetnike.

Italijansko uradno poročilo.

Dunaj, 2. julija. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: 30. junija. Med Adižo in Brento so naše čete že v stiku s postojankami, v katerih se hoče sovražnik ljuto vpirati. Medtem se razširja naša ofenziva na celo fronto na bojišču.

V Valtersa smo včeraj dosegli črto pri Valmorbir in južni obronek gore Monte Spin. Na Pasubiu intenziven boj proti sovražnim obrambnim postojankam. V odseku Cosmagon na fronti Posine smo zasedli Griso in južni obronek Monte Majo, Valetta di Zara med Castano in Laghi, kakor močne postojanke na Monte Calgari in Sogli Bianchi južno od Monte Seluggio. Naša artiljerija je naperila svoj silen ogenj proti Monte Cimone.

V dolini Sugana smo zasedli obronke Monte Civarona. Sovražniku smo odvzeli 175 ujetnikov, več sto pušk, streliva in materiala v velikih množinah.

V Karniji so napadle včeraj naše čete, ko so bile odbile sovražne napade proti postojankam, zavzetim od nas dne 27. junija ob zg. Butu, vrh Zellonkofela in ga zavzele, pri čemer so ujele 156 vojakov, med temi 10 oficirjev. V zg. dolini Fella je naša infanterija prodrla proti Lipalji vasi in Monte Granuda, artiljerija je pa obstreljevala železniško postajo Trbiž in povzročila v Žabnicah požare.

Na kraški planoti je napravil sovražnik v odseku vrha Sv. Mihela in Sv. Martina hud protinapad, ki je bil odbit, pri čemer je imel sovražnik krvave izgube in so mu bili ujeti 403 vojaki. V odseku pri Selcah in Tržiču se je končala od nas zvečer 28. junija začeta ofenziva včeraj z zavzetjem višine kota 70 zapadno gore Kosič in postojanke kota 104 vzhodno od La Rocca di Monfalcone. Sovražniku smo odvzeli 660 ujetnikov in kakih 20 oficirjev obenem z orožjem, strelivom in vojnim materialom.

Sovražni letalci so metali bombe na Brescia in Bassano. Ubili so eno osebo in napravili nekaj škode. Naši Caproniji so bombardirali sovražna taborišča v zg. dolini Asta in se nepoškodovano povrnili.

Francosko vojno poročilo.

Dunaj, 3. julija. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 3. julija:

Severno od Somme je vso noč divjal ljut boj. Nemci so v besnih protinapadih napravili sunek naprej proti novim francoskim postojankam pri Hartcourtu, so morali pa v neredu nazaj. Francozi so razširili pridobljeno prednost na desnem bregu reke in so popolnoma zasedli vas Curly. Čez dan se je boj nadaljeval severno od Somme pri Hartcourtu in Curly v našo korist. Južno od Somme smo se na več krajih v drugi sovražni črti med reko in Asservillero ustalili. Vas Frisé in gozd pri Mereancourt so prišli v naše roke. Število od Francozov 1. in 2. julija ujetih vojakov prekorači 6000 mož. Tudi topovi in mnogoštevilni material so padli v naše roke.

Na desnem bregu reke Maas je bilo več podjetij Nemcev proti utrdbi Thiaumont, kjer so se Francozi ustavili, lahko zavrženih.

Angleško vojno poročilo.

London, 2. julija. General Haig poroča: V soseščini Fricourta, ki smo ga popoldne zasedli, smo precej napredovali. Skupno število ujetnikov se je zvišalo na 3500.

London, 2. julija. (Kor. ur.) General Haigh javlja: Danes so bili hudi boji med Ancre-om in med Sommo, zlasti pri Fricourtu in La Boiselli.

Fricourt, ki je bil ob 2. popoldne zavzet, je v naši posesti. Vzhodno od vasi je bilo nekaj napredovanja. V soseščini Boisselle se je sovražnik trdovratno upiral, a naše čete so zadovoljivo napredovale. Pridobili smo znatno množino vojnega materiala. Posameznosti niso sporočene. Na drugih mestih doline Ancre je položaj neizpremenjen. Splošni položaj se mora imenovati ugoden. Pozneje došla poročila o sovražnikovih izgubah kažejo, da so bile naše prve cenitve prenižke. Včeraj so bila naša letala jako delavna. Pomagala so severno Somme pri napadu in nam pri našem prodiranju znatno koristila. — Mnogo sovražnih glavnih stanov in železniških križišč je bilo z bombami napadenih. Naša spremljevalna letala so bila pri napadu napadena po 20 Fokker-strojih; ti so bili pregnani. Dve sovražni letali sta padli na tla in sta bili uničeni. Izvedenih je bilo več poizvedovalnih poletov po velikih razdaljah vzlic številnim poskusom sovražnih letal, preprečiti naša podjetja. Troje naših letal pogrešamo. Naši balonizmaj so bili ves dan v zraku.

Še ena svetovna vojska.

Nemški in avstrijski listi poročajo, da je ruski general infanterije Skugarevski priobčil v listu „Ruskoje Slovo“ članek, ki je v marsikaterem oziru poučen. V članku je povedano, da ruski vojaški krogi ne pričakujejo zmage od sedanje, marveč od „bodoče vojne“. Članek Skugarevskega se glasi, kakor ga navaja dunajska „Reichspost“:

„Ne more se natančno napovedovati, kako se konča sedanja vojna. Pač si moremo prav dobro napraviti sliko o bodoči vojni, ki bo sledila sedanji. Bodoča vojna pride toliko prej, kolikor manji bo uspeh četveroletnega v sedanji vojni. Če ne bo Nemčija končno javno premagana, bo nova vojna v 10 do 20 letih nezogibna. Čas do tedaj bodo vse države porabljale za neprestano oboroževanja. Ta bodoča vojna bo strašnejša, nego je bila kedaj katera, in napram njej je sedanja prava otroška igra.

Kako armada bo mogla tedaj postaviti Rusija? Po številnih statističnega letnika za leto 1914. je 17,8% vseh prebivalcev Rusije med 20. in 45. letom možkih. Izkušstvo te vojne je pokazalo, da se kličejo v vojno službo toliko mlajši ljudje — sedemnajst do devetnajstletni tvorijo 3% — kolikor tudi starejši. 46- do 50letni, ki tvorijo 4%. Ako se torej napno vse sile, more država poklicati pod orožje 25 odstotkov skupnega prebivalstva. Ako odštete petino kot bolnih in nesposobnih, prihajamo do rezultata, da bodo bojne sile Rusije v bodoči vojni znašale 20 odstotkov prebivalstva. V desetih letih bo imela Rusija več nego 200 milijonov, Nemčija pa še ne 100. V Rusiji bo torej stalo pod orožjem nad 40, v Nemčiji še ne 20 milijonov. Za 40 milijonsko armado je potrebnih najmanj 300.000 častnikov. Da bi pa ustvarili zbor tolikih izvežbanih častnikov — to je nemogoče. Treba torej uvesti obvezno častništvo: vsi mladi ljudje, ki imajo — tudi če ne popolno — srednješolsko izobrazbo, naj bodo obvezani v častniško službo. Izključevati je le osebo nesposobne. V vse učilnice naj se uvedejo militarizacijske pripravljalske predmete. Za službo v deželi (po tovarnah, v obrtjih) je za deklice in vdove brez otrok uvesti ženska obvezna služba. Od štiridesetmilijonske armade bodo: 20 do 30 milijonov za infanterijsko, 1 do 2 milijona za kavalerijsko, 5 milijonov za artiljerijsko službo, 1 milijon bo pionirjev in tehničnih specialnih čet in 5 milijonov za etapno službo. Armada mora razpolagati s 100.000 topovi, 1 milijonom strojnih pušk, 10.000 avtomobilov. Artiljerijske municije mora biti ob izbruhu vojne pripravljene za najmanj 50 milijonov, infanterijske pa za milijardo streliv.

V času miru mora Rusija vzdrževati vojsko 2 in pol do 3 milijonov mož, kar pomenja v proračunu okroglo 1 milijardo na leto. Priprava

bodoče vojne zahteva tako silno izrabljanje gospodarskih in finančnih moči dežele, da vojno ministrstvo samo ne zmora tega in treba ustanoviti „ministrstvo za vojaško pripravljanje“ kot „vojaško vrhovno oblast za gospodarstvo z zalogami“.

„Reichspost“ pripominja, da tu še le vidimo čisto kulturo militarizma. Iz teh izvajanj da govori duh, ki je potlačil Evropo v morje krvi.

No, na vsak način nam izvajanja ruskega generala odpirajo strašen pogled v bodočnost. Tem bolj moramo želeči, da vojske centralnih vlasti obranijo Evropo pred tako usodo.

Kriza v Ameriki milejša.

Curih, 3. julija. Po poročilih francoskih listov se je general Pershing, poveljnik ameriških čet v Mehiki, umaknil za sto kilometrov nazaj proti ameriški meji. Prejšnji ameriški vojni tajnik je Wilzona zavoljo nezadostnih uspehov mobilizacije hudo napadel. En teden po mobilizacijskem povelju je bilo 30.000 mož nanovo postavljenih. Rednih čet da je danes ob mehkanski meji le 35.000 mož. Od Pershinga poveljevano armado da je Wilson spravil v nemogoč vojaški položaj. Vojskovati se v teh razmerah da je zločin.

Köln, 3. julija. „Kölnische Ztg.“ poroča iz Washingtona: Položaj se slika zopet v zelo temnih barvah zavoljo ostrega odgovora Carranza, ki zahteva, da se ameriške čete umaknejo. Mobilizacija in nabiranje rekrutov se nadaljuje z največjo naglico.

Liebknecht obsojen na dve in pol leta zopora.

Vodja nemške socialdemokratske manjšine, poslanec Liebknecht je bil obtožen zavoljo poizkušene veleizdaje, zakrivljene na bojišču, to je med vojnim stanjem, ter zavoljo upora proti državni oblasti. Obravnava se je vršila tajno, obsodba pa je bila javno razglašena. Liebknecht je bil obsojen na dve leti, šest mesecev in tri dni zopora in odstranitev iz armade zavoljo poizkušene vojne izdajalstva, obtežilne nepokorščine in upora proti državni oblasti. Pri odmeri kazni se je sodišče držalo nazora, da Liebknechta ni vodilo brezčasno mišljenje, ampak politični fanatizem. Iz tega vzroka je spoznalo najnižjo dovoljeno kazen in mu tudi državljanske častne pravice ni vzelo. Priziv zoper obsodbo je dovoljen.

Kako sodijo o Liebknechtu nemški socialni demokrati, naj pove mogunška „Volkszeitung“, ki piše: „Dve in pol leta zopora za Karola Liebknechta, ker je v vojnem stanju kot vojak politično demonstriral. Dve in pol leta zopora — grozna misel! Strašna kazen, čeravno je vojno sodišče najnižjo kazen odmerilo in ni smatralo, da ni vzrok za Liebknechtovo fanatizem. Sodba je za sedaj naši kritiki odtegnjena. Je sicer četudi ne prav verjetna možnost, da bo prizivna inštanca sodbo omilila.

Kakor pa ne moremo sedaj kritizirati sodbe, tako bi se tudi temu izognili, da bi sedaj sodili o Liebknechtovem ravnanju. Liebknecht je bil udan zmoti, da bo s svojim dejanjem koristil miru in človeštvu. Kako napačno in usodepolno je to mnenje, smo že več kot preveč dokazali, pa dobre volje mu tudi sodišče ni moglo odreči. Liebknecht je bil trdno prepričan o svojem rešilnem poslanstvu in se pri tem ni dal uplivati od nobenih ozirov in od stranke...“

Pa obsojenemu Liebknechtu, ki prinaša žrtve za svoje prepričanje, delavstvo ne more odreči svojih simpatij, četudi smatra njegovo delovanje za škodljivo.

Politični pregled.

Ruski kmetje enakopravni.

Petrograd, 2. julija. Duma je sprejela zakonski predlog, po katerem dobé kmetje enake državljanske pravice kakor drugi sloji.

Za goriške Slovence.

Mariborska „Straža“ objavlja dopis iz Ljubljane, ki se glasi:

„Šolsko leto je preteklo, živelo novo šolsko leto! Častna naloga osobito nas kranjskih Slovencev je, da preskrbimo za bodoče šolsko leto boljše za srednje šole goriških Slovencev, kakor je bilo preskrbljeno v preteklem šolskem letu. Kranjski Slovenci — ali „deželani“, kakor se sedaj že javno nazivamo — smo jedro Slovencev in hudi bi bili, ako bi nam obmejni Slovenci hoteli kratiti naše prvenstvo. Naše vodilno stališče med Slovenci pa ne velja samo za mirne in vesele čase, kadar je zaradi prvenstva treba sprejemati časti in druge, tudi gospodarske dobrote, ampak tudi sedaj v žalostnih in težkih časih. A

ko bi se Kranjci dovolj zavedali svoje naloge, bi se morali kakor srebrna mati ozirati na svoje otroke in varovance, Slovence, po posameznih pokrajinah, ter jim naklanjati dobro, a odvrčati od njih hudo. Nočemo tožiti čez naša narodno-obrambna društva, ki so popolnoma utihnili, nočemo tudi rekrimirati proti drugim organizacijam, ampak obrniti hočemo le pozornost slovenske javnosti na stvar, ki nam je prav posebno na srcu, na srednješolstvo goriških Slovencev."

Dopisnik zahteva nato, da se mora poskrbeti za srednješolstvo goriških Slovencev vsaj v isti meri kakor za Italijane. Mesto, v katero se naj skuša spraviti slovenske šole za goriške Slovence, je in ostane Trst. Povdarja tudi, da se radi Trsta ne delajo težave od vojaške strani, ki se je vedla in se še vede napram primorskim Slovanom do brohotno in naklonjeno. In sicer naj to akcijo izvedejo tržaški voditelji, kolikor jih je še v Trstu, v sporazumu s kranjskimi voditelji.

Težavna grška demobilizacija.

Bern. (Kor. ur.) 2. julija. „Temps“ kaže v sestavi glasov iz grških časopisov na neko agitacijo v vojaških krogih, ki se le zelo težko vklanajo demobilizaciji. V mnogoštevilnih mestih so menda nastala društva odpuščenih, da na ta način ostanejo skupaj v zvezi in se učinek demobilizacije oslabi. Odpuščenim da so oficirji priporočali, da pri novih volitvah glasujejo proti Venizelovim kandidatom.

Čveterozveza grozi Švici.

Berolin. Nekaj časa sem grozi čveterozveza Švici, da ne bo dala več deželi blaga ali ne bo pustila prevoza, če bo še naprej prodajala Nemčiji. Švica je pa prisiljena, izmenjavati blago, ker tudi Nemčija prodaja Švici blago, ki ga ista potrebuje, na pr. premog, ki ga dobiva iz Nemčije vsaj za četrtno bolj poceni kakor iz Angleške preko Francoske, neglede na to, da Francoska ne more dati dovolj vozov na razpolago. Nemčija dobiva iz Švice bombaževino in gumi. Te izdelke je kupila Švica povečini že pred začetkom vojne. Nekaj dni se pogajajo v Parizu štirje švicarski zastopniki, da zabranijo zaporo. Danes poroča Tageblatt iz Amsterdama, da čveterozveza ne kaže nobene popustljivosti, ampak hoče zagroženo blokado (zaporo) izvesti. Zato so pogajanja prekinili, upajo pa, da bodo začeli nanovo se pogajati z novimi zastopniki in drugimi navodili.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“ tolaži bolečine.

12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Raznoterosti iz vojne.

Ruske izgube.

Bazel, 3. julija. Po švicarskih listih poročajo ruski časopisi, da je bilo od začetka ruske ofenzive v centralni službi za spoznavanje v Kievu dosedaj naznanjenih okroglo 106.000 mrtvih. Dosedaj je bilo mrtvih ali ranjenih naznanjenih 23 generalov in 26 polkovnih poveljnikov.

Zimska vojska.

Curiah, 3. jul. Iz Rima se poroča: V Rimu je zadelo poročilo, da se pripravlja Angleška na tretjo zimsko vojsko, na hud odpor. Tudi v najvišjih krogih menijo, da mora čveterozveza vse storiti, da konča vojsko še pred zimo. Zadržanje Angleške se hudo obsoja, ker je splošno razširjeno mnenje, da zna angleško armadno vodstvo mojstrsko voditi vojsko v obrambo svojih trgovskih interesov; drugi krvave, angleška armada pa ostaja nedotaknjena. Tudi časopisje v zadnjem času ubira zoper Angleško ostrejše strune. Zdi se, da je vlada s tako pisavo zadovoljna, ker pripušta cenzura take zoper Angleško naperjene članke, ki jih je še pred kratkim neiz-

prosno črtala. Pri tem se potrjuje poročilo, da trpi ljudstvo pomanjkanje, s katerim bo morala vlada računati, ako bi se odločila za drugo zimsko vojsko.

Petrograd. Finančni minister je opominjal druge resortne ministre k največji varčnosti, ker obresti stalno naraščajo. Dohodki iz ozemlja, zasedenega od sovražnika, so izpadli; pri sestavljanju proračuna se mora računati s tem, da bo vojska trajala še celo leto 1917.

Irski škofje za svoj narod.

Curiah, 3. jul. Po nekem poročilu lista „Nene Züricher Ztg.“ so irski škofje sporočili angleški vladi, da ne smatrajo irskega vprašanja za rešenega, dokler ne obseže Homerule vse Irske, vstevši ves Ulster. Smatra se zato, da je razcepjenje irske parlamentarne stranke neizogibno.

Polkovnik Repington o naši armadi.

Polkovnik Repington poroča „Timesu“ iz italijanskega glavnega stana 30. junija:

Ko sem včeraj opazoval avstrijske dispozicije in postopanje njihovih zadnjih čet, ne morem avstro-ogrskemu armade smatrati za slabo. Izgubila je le malo vjetnikov. Avstrijci imajo močne pozicije, na katere so se umaknili in s tem skrajšali svojo fronto. Radi tega zasluži sovražnik še rešpekt in ker razpolaga z mogočno artiljerijo in številnimi strojnimi puškami, nam napravi še dosti skrbi. Treba poudariti, da so avstrijske obrambne utrdbe izvrstne. Zato se ne more pričakovati od strani Italije nikakih drznejših načrtov in hitrih akcij. Na tej fronti so izborne avstrijske čete. Kakor se kaže na vjetnikih, so v najboljšem stanju, dobro oblečene in z živežem oskrbovane.

Cadornova „protiofenziva“.

Barzini opisuje v dolgem poročilu v „Corriere della sera“ italijansko protiofenzivo: Cadorna je napravil novo armado za protiofenzivo, armada je odkorakala 22. maja, nad pol milijona vojakov, 20.000 oficirjev, nad 40.000 vozov, jako obilo konj. Dne 2. junija je stala nova armada nasproti Arsiaru in Asiagu. Ena divizija je bila pripeljana s koroške fronte ponoči v avtomobilih v okoliš Pasubia, kjer je bilo žrtvovanih, kakor Barzini sam priznava, kakor tudi na prelazu Buole in pri Novegnu nad 60 odstotkov. Na fortu Liser, kjer je dajal Cadorna instrukcije, se je razpočila v njegovi bližini avstrijska granata in bi ga bila skoro zadela.

Italijansko časopisje priznava, da je italijanska protiofenziva prispela do nepremagljive barriere avstro-ogrskih defenzivnih pozicij. Zato pa Cadorna poroča samo podrobnosti iz bojev ob soški fronti.

Pomanjkanje častnikov na Ruskem.

„Berner Tagblatt“ piše: „Rusko Slovo“ je nedavno obžalovalo, da pride v ruski armadi en častnik šele na 120 mož. Pripomniti je treba, da je to razmerje pri Avstrijcih 1:45, pri Italijanih 1:30, pri Angležih 1:40. Velika ruska ofenziva je pomanjkanje oficirjev le še bolj pootrila. To dokazujejo številke ujetnikov. Tako je Linsigenova armada ujela 11.097 ruskih vojakov in le 61 častnikov. Razmerje med častniki in vojaki je torej v ruski armadi danes približno 1:190, kar je za armado analfabetov naravnost grozno. S tako oficirsko krizo ruska armada ne more zmagati in če bi bila kakor lalina in bi imela še toliko municije. Oficirjev si Rusija ne more naročiti na Japonskem in v Ameriki, brez oficirjev pa ne more na odločilne uspehe niti misliti.

Naše čete na romunskih tleh.

Dunaj, 3. julija. (Kor. urad.) Iz vojnega časnikarskega stana: Pred tremi dnevi objavljeno poročilo je v toliko popraviti, da pri bojih v Bukovini pač niso bili — kakor je samo po sebi umevno — pripravljene celi polki prestopiti na romunska tla, da pa so bili, čemur se pri posebnosti tukajšnjega bojišča ni čuditi, potisnjeni čez mejo izvidni in zavarovalni oddelki, v celotnem številu morda treh stotnij. Romunske oblasti so pri tem postopale natančno po mednarodnih predpisih in z odlično korektnostjo.

Brusilov v nemilosti.

Kodanj, 3. julija. Najnovejša petrograjska poročila, da je Brusilov na ruskem dvoru v nemilosti, se potrjujejo. Mirovna stranka, ki jo vodi carica, opozarja, da ne odgovarjajo uspehi ofenzive strašnim izgubam. Pripoveduje se, da je carica osebnostno zahtevala od carja, naj ustavi brezobzirno žrtvovanje ljudi. Tudi v krogih ruskega visokega plemstva so zelo nevoljni na Brusilova, ker je padlo veliko častnikov plemičev. Pravijo, da je odpoval car na bojišče zato, da se prepriča, če bi ne bilo mogoče doseči istih uspehov z manjšimi izgubami.

Srbi na bukovinskem bojišču.

Budimpešta, 3. julija. Iz Ungvarja poročajo: V tukajšnji rezervni bolnici leži več srbskih vojakov, ki so bili ujeti v zadnjih bojih v Bukovini. Srbi nočejo povedati, kako so prišli v Rusijo.

Vabilo na naročbo.

Vse cenjene naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti tudi v drugi polovici leta 1916. Koroški Slovenci, zavzemite se za svoje glasilo kar najbolj mogoče.

Z naročnino zaostale naročnike vljudno prosimo, da storijo svojo dolžnost brez odlašanja. List nas stane mnogo denarja in se morajo stroški zanj redno plačevati.

Prijazno opozorimo, da je treba naročnino plačati **vnaprej**. Prosimo, da se pri vplačilih zapiše na položnico ali nakaznico tudi tista številka, ki je tiskana v zgornjem desnem kotu naslovne pasice, da vemo, za katerega naročnika je namenjena poslana naročnina. Ta številka nam pri vknjiženju poslanega denarja delo zelo olajša ter izključi vsako pomoto.

Kdor list nanovo naroči, naj posebno zapiše, da je **nov** naročnik.

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Dnevne vesti.

Odlikovanje. Za odlično delovanje v službi prostovoljne sanitetne oskrbe je bil brez takse podeljen prevz. knezu in škofu dr. Adamu Hefferju častni znak 1. razreda od Rdečeda križa z vojno dekoracijo in gospodu deželnemu glavarju Leopoldu baronu zu Aichelburg-Labia oficirski častni znak Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Umrl je v Celovcu vpokojeni nadzornik škofovih posestev ter bivši deželni poslanec in celovski župan dr. Friderik Posch. Pokopan je bil dne 1. t. m. na pokopališču v Trnjevici. Med drugimi se je udeležil pogreba tudi prevzvišeni knez in škof dr. Adam Heffer.

Na severnem bojišču je padel g. nadporočnik dr. Rudolf Hofer, odvetniški koncipient iz Celovca.

Oddaja kave. Glasom odredbe c. kr. deželne vlade z dne 27. junija t. l. je oddaja kave neposredno na konsumente pod globo do 200 K ali zaporom do 14 dni prepovedana.

Poraba žita in moke. Z odredbo notranjega ministrstva z dne 25. junija t. l. določene, na 500 gramov zvišane množine žita, oziroma iz njega napravljeno moko, smejo pri žetvi neposredno udeležene osebe začeti s 3. julijem porabljati. Ta žetveni dodatek se dovoljuje le pri žetvi neposredno udeleženi osebam, ne pa njihovim svojcem.

Določen čas za striženje ovce. Na podlagi ministrske odredbe z dne 21. majnika se določi doba za striženje ovac v vojvodini Koroški za mesec april in oktober. Striženje ovac v drugem kakor v tem času kakor večkrat nego dvakrat na leto je prepovedano.

Centrala za krmilna sredstva poroča, da je zelo malo semena za belo repo in bi se v slučaju potrebe moralo iz inozemstva pravočasno naročiti. Poljedelci, ki si niso sami pridelali repnega semena, se torej opozarjajo, da si ga prejkoslej oskrbe.

Paramenti kupovati pri zunanjih tvrdkah ni gospodarsko. Agenti, ki prihajajo z vzorci, konji, vozovi in kočjaži, podražujejo cene, ker morajo seveda stroške trpeti kupovalci. Konečno gre denar še ven iz dežele. Trgovina s paramenti Društva sv. Jožefa v Celovcu prosi, da v potrebi zahtevate pošiljatev v izbiro. Bogata zaloga cerkvenega perila, paramentov, kovinskega blaga, potrebnih za velečastito duhovščino.

Casement ne bo usmrčen. Po zanesljivih vesteh iz Londona se poroča iz Amsterdama, da se smrtna obsodba zoper bivšega angleškega poslanika in irskega puntarja Casementa ne bo izvršila.

Razpis natečaja za črnogorske ljudske šole. C. in kr. vojna uprava Črne gore namerava popolniti izpraznjena mesta na osnovnih (ljudskih) črnogorskih šolah z izvrstnimi učitelji in učiteljicami iz avstro-ogrskemu monarhije. Vsi oni, ki bi hoteli biti nameščeni na teh šolah kot učitelji (učiteljice), se s tem pozivajo, da kar najprej pošljejo svoje prošnje „C. in kr. vojnemu generalnemu poveljstvu v Črni gori, etapna pošta Cetinje“. — Prošnji, ki naj se predloži predpisanim službenim

potom, je treba priložiti: 1. Krstni list. 2. Izpričevala izvršenih šol in učnih zavodov. 3. Izpričevala o položenih izpitih. 4. Domovnico. 5. Izpričevalo, s katerim politična oblast dotičnega bivališča potrjuje, da ni nikakih zaprek, da prositelj (prositeljica) stopi v učiteljsko službo pod c. in kr. vojno upravo Črne gore. 6. Opis življenja (curriculum vitae). Učitelji bodo dobivali po svoji kvalifikaciji in po letih, ki so jih prebili v učiteljski službi, letno plačo 1400 K do 3400 K in poleg tega stanovanje v naravi ali pa primeren pavšal. One učiteljske osebe, ki bi mogle deco poučevati tudi v nemškem jeziku, bodo dobivale razen svojih redovnih prejemkov tudi še plačilni dodatek letnih 240 kron. Vojna uprava se bo posebno pobrigala, da se prosilec zasigura pravo, ki je imajo do pokojnine, in pa morebitni povratek v njih dosedanjo službo.

Nemški dnevnik v Bolgariji. V Sofiji je začel izhajati dnevnik „Bulgarsche Handelszeitung“ in sicer v nemškem in bolgarskem jeziku.

Prijet slepar. Po celovški okolici se je klatil v vojaški obleki s šaržo četovodje neki Brugger, star kakih 40 let, ki na različne načine izvablja ljudem denar. Mož je bolj majhne postave z zapitim, skoro da bleščečim obrazom, velikimi, modrimi očmi, plešasto glavo in priliznjenim vedenjem. Vojaški patrolji se je posrečilo dobiti ga.

Slov. Plajberk. (Predrznit tatrovi.) Pred 14 dnevi so neki potepuhi čisto v bližini domačinov na paši v Strugarjih zagrabili lepo enoletno junico, jo na mestu zaklali, odnesli sprednje in zadnje noge in drobnino, torej najboljšo meso, ostalo pa pustili, kar se je našlo drugo jutro. Domačini so videli, kako živina leti proti domu, a niso šli gledat, zakaj da leti, ker si kaj takega niti misliti niso mogli. Vse poizvedovanje za tatrovi je bilo do danes brezuspešno. Malo prej je drugemu kmetu izginila ovca. Tretji kmet išče že tri dni pogrešanega junca, a ga tudi ne najde. Gotovo se kladi po Žingarci in Sinjskem vrhu nekaj potepuhov, ki jim delo mrzi, dobra pečenka pa diši. Daj Bog, da jih dobi pravica v svoje roke, da bodo kmetje bolj brez skrbi pasli, posebno še, ker ni dobiti pastirjev. Količkaj močen fant mora že biti za hlapca.

Djekše. (Praznik sv. Petra in Pavla) je bil letos za Djekše zelo pomenljiv. Vršila se je lepa slovesna procesija z Najsvetejšim. 32 prvobohajancev je prejelo ljubega Zveličarja prvokrat v svoja mlada srca. Vso cerkveno slovesnost je še poveljalo to, da smo imeli v svoji sredi č. g. novomašnika Alojzija Skrinerja iz St. Ruperta, ki so v cerkvi delili tudi novomašniški blagoslov. Popoldne po blagoslovu je marsikdo rekel: „Hvala Bogu za tako lep dan.“ Pa prepričali smo se, da dneva ne smesh hvaliti pred večerom. Proti večeru se nebo stemni in prihrumi nevihta. Toče sicer ni bilo, a treščilo je v Prevalnikov skedenj, ki je kmalu pogorel do tal. Še živine niso mogli vse rešiti. Skedenj je bil lansko leto popravljen. Gospodar Valentin Slamanik in njegovi trije sinovi so v vojski. Zavarovalnina znaša samo 2000 K. Res, bridka nesreča. — To Prevalnikovo posestvo na Djekšah ima tudi zgodovinski pomen. Tam, kjer je sedaj v Velikovcu okrajno glavarstvo, je bil nekdanj samostan avguštincev. V celih gorah je k temu samostanu spadalo le Prevalnikovo posestvo, ki se omenja v listini že 7. februarja 1538 in pozneje leta 1553. Imenuje se takrat „Prewnell“. Vse to omenja zgodovinska knjiga „Carinthia“ za leto 1887.

Ziljska Bistrica. (Nova sv. maša.) Dne 25. junija se je vršila tukaj velika slavnost nove sv. maše. 34 let je že minulo, odkar je č. g. Fr. Katnik pel tukaj prvo sv. mašo, in zdaj je daroval zopet naš rojak Valentin Brandstätter tukaj novo sv. mašo. Ta izyanredna slavnost se je vršila zunaj cerkve ob jako lepem vremenu in ob veliki udeležbi vernega ziljskega ljudstva. Pet slavolokov je bilo postavljenih in lepo ovenčanih od rojstne hiše č. g. novomašnika do župne cerkve. Da je bilo vse tako krasno ovenčano, gre vsa hvala našim vrlim domačim dekletom, katere so prišle v lepi narodni noši k dolgi procesiji. Cerkevni govor je imel č. g. Franc Katnik, kateri nam je razlagal, da je nova sv. maša dan veselja

in dan zahvale. Č. g. novomašniku, kateri gre v Borovlje za kaplana, kličemo: Na moga leta!

Pri podpisovanju srečk Rdečega križa nihče ne more kaj izgubiti. Srečke „Rdečega križa“ po enkratnem žrebanju ne izgubijo svoje vrednosti. Srečka stane le K 30 in igra izprva 4krat na leto, pozneje trikrat pri žrebanjih na vse glavne in postranske dobitke. Glavni dobitki znašajo K 500.000, 300.000, 200.000, 150.000 in 100.000, drugi dobitki K 50.000, 40.000, 30.000 in 20.000, postranski dobitki K 10.000, 5.000, 1000 in 500. V najneugodnejšem slučaju mora pa vsaka srečka zadeti najmanjši dobiček, ki naraste od K 30 na K 48. Nihče torej ne more z nakupom nove srečke kaj izgubiti. (Podpisuje se do 10. julija 1916.)

Bolečine tolažeča vdrgnjenja in ovitki so posebno dobrodejni s Fellerjevim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Naj bi bilo vedno pri hiši. Od mnogo zdravnikov priporočeno. Daleč čez stotisoč zahvalnih pisem. (ft)

Plačam najvišje cene za vso raztrgano, brezvredno

obleko in volnino

raztrgane nogavice, volnene prte, čepice in jopice, odpadke od krojačev, šivilj, tapetnikov in strojnih pletil. Vreče vseh velikosti, tudi Koroške naj se navse množine opranih slovijo na uradno dovoljeno trgovino s starinami v Celovcu 9., Spengergasse 7. Dohod iz Pavličeve ulice. Na hišno številko 7 dobro paziti. Po pošti sprejem samo pošiljatve od 5 kg višje. Denar sledi takoj. Za odraslene in otroke dober zašluzek po hitrem nabiranju takih reči.

Raznoterosti.

Proces irskega voditelja Casement. Bivši angleški diplomat Sir Roger Casement je bil za voljo udeležbe pri revoluciji v Dublinu obsojen na smrt. Proti obsodbi je vložil vzklic. Zdaj poročajo nekateri listi, da bo španski kralj Alfonz prosil za pomiloščenje Sir Rogerja Casementa in da so se irski prelatje obrnili na papeža, naj posreduje tudi on.

Vojna razstava na Dunaju otvorjena. Dne 1. julija se je vršila slovesna otvoritev vojne razstave pod častnim predsedstvom vojnega ministra barona Krobotina v cesarskem vrtu v Pratu. Otvoril jo je v cesarjevem imenu nadvojvoda Franc Salvator. Dvorni svetnik vitez pl. Vuković je imel na nadvojvodo nagovor s prošnjo, da isti razstavo otvori.

Papež in mirovna konferenca. V italijanski zbornici se je katoliški poslanec Topini zavzel za to, naj bo na bodočo mirovno konferenco povabljen tudi papež. Velik del zbornice je tej želji ugovarjal. Katoliški zadrugar Civiani je izjavil, da bodo tudi italijanski katoličani proti udeležbi papeža na mirovni konferenci, če bi jo predlagali centralni državi za to, da bi Italiji delali težave. Pri razpravi o tem dogodku je italijansko časo-

pisje priznalo, da je neresnična zlasti v centralnih državah razširjena vest, da je papež vsled posebnega dogovora med četverozevnimi državami izključen že v naprej od bodoče mirovne konference.

V Ljubljani ali okolici se vzame manjšo gostilno v najem ali na račun. Ponudbe s pogoji na upravništvo lista „Mir“ št. 26.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremljeni, dobro blago in poceni. **Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole** zelo ceno. **Šmizete** v različnih oblikah od 1 K naprej. **Komplet z ovratnim trakom** od K 2— do K 2-80, kakršen je izdelek. **Bireti** v vsakršni obseznosti po K 3-80, K 4—, K 4-80. **Rožaste svetilke za večno luč za pamentovani stenj.** Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da bode te stalen odjemalec **oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.**

Naznanilo.

Načelstvo Hranilnice in posojilnice Podravlje naznanja, da je v svoji seji dne 26. junija 1916 sklenilo

od 1. julija 1916 naprej
= znižati dosedanjo obrestno mero =
in sicer: od vlog na 4 %
in od posojil na 4 3/4 %.

Vino in sadni mošt

od 56 l naprej, suhe hruške od 5 kg naprej in novi „Silva“-vreclec, namizno in zdravilno kislno vodo razpošilja po povzetju

A. Oset, Guštanj.

Posodo po zaračunjeni ceni nazaj vzamem. Sprejem tudi steklenice in sode v polnitev in protiračun na žel. postajo Spod. Dravograd.

Ovčjo volno

v vsaki količini prejema v izdelavo za plačilo za lodnasto blago, koce in volno za vezenje po najcenejšem računanju za delo. Barve: siva, črna in rjava. Širokost 130 cm. — Tovarna za vdelavo ovčje volne Jakob Pogatschnig, Velikovec.

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna redilna tekočina, iz katere dobiva telo svoje redilne snovi. Če kri nima dovolj redilnih snovi, organi oslabijo in tako nastaja cela vrsta boleznin in bolehavosti, ki nam grenijo življenje.

To hudo vrsto je treba prodreti in to je le na enem mestu mogoče, namreč v izboljšanju in množenju krvi.

Po dolgoletnem učenju sem spisal knjigo, v kateri dokazujem, kako da se izboljšujejo kri in soki, kako se lahko bolje redimo, obvarujemo boleznin in jih odstranjujemo.

Čisto zastonj

pošljem vsakemu to dragoceno knjigo, ki piše ponjo! Tudi dam vsakemu priložnost, da se prepriča, kako je to mogoče, ne da bi za to izdal en vinar. Pišite takoj!

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta VI, odd. 477.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.